

Folketingets Politisk-Økonomiske Udvalg
Christiansborg

Finansministeren

09. oktober 2009

Svar på Det Politisk-Økonomiske Udvalgs spørgsmål nr. 236 af 21. september 2009 (Alm. del) stillet efter ønske fra Frank Aaen.

Spørgsmål:

Har regeringens politik været med til at forstærke krisens forløb i Danmark eller er der kun tale om årsager, der er kommet udefra.

Svar:

Den økonomiske politik har overordnet været tilrettelagt efter at nedbringe den offentlige gæld, bl.a. for at sikre handlemuligheder i tilfælde af tilbageslag. Den offentlige nettogæld er nedbragt med ca. 28 pct. af BNP fra 2001 frem til udgangen af 2008 - svarende til ca. 397½ mia. kr. Derfor har det offentlige nu nettoaktiver.

Gældsnedbringelsen har medvirket til at skabe tillid til dansk økonomi og har været forudsætningen for de markante lempelser af den økonomiske politik i 2009 og 2010, som nu vil reducere krisens negative konsekvenser for Danmark.

Samlet lempes finanspolitikken svarende til 3 pct. af BNP (ca. 55 mia. kr.) i 2009 og 2010. Lempelserne omfatter bl.a. en planlagt vækst i de offentlige investeringer, som efter alt at dømme er større end i alle andre OECD-lande. Hertil kommer muligheden for at hæve SP-opsparingen, som ikke indgår i den anførte provenuvirkning.

Dermed er den økonomiske politik i 2009 og 2010 mere lempelig end i langt de fleste andre lande. Det giver sammen med lavere rente et markant bidrag til at dæmpe svækkelsen af beskæftigelsen. Samlet er effekten under normale forhold på i størrelsesordenen 70.000 personer.

Samtidig er der siden efteråret gennemført meget vidtrækkende indgreb i den finansielle sektor for at styrke tilliden til og i det finansielle system. Disse indgreb ser ud til at virke, idet interbankmarkedet er stabiliseret, og markedsrenterne – især de korte – er bragt ned til et meget lavt niveau. Samtidig er presset på kronen reduceret væsentligt siden efteråret.

Der er derfor ikke tvivl om at regeringens politik afgørende har dæmpet krisens forløb.

Mht. krisens årsager gælder, at de som udgangspunkt er internationale, idet alle vestlige lande i forskelligt omfang er ramt hårdt – også lande som ikke har haft nævneværdige ubalancer under højkonjunkturen. I Danmark har faldet i BNP siden starten af 2008 - ifølge de foreløbige tal - været på samme niveau som i Tyskland og Sverige og lidt større end i EU15.

Før finanskrisen eskalerede i efteråret var dansk økonomi i gang med en afdæmpning efter de foregående års højkonjunktur, som bragte ledigheden ned på et ekstraordinært lavt niveau omkring midten af 2008 og medførte et stort kapacitetspres i dansk økonomi. Det har givetvis medført, at efterspørgselsreaktionen i Danmark det seneste år har været stærkere, end den ellers ville have været – men at udgangspunktet på centrale områder så til gengæld var særligt gunstigt. Ledigheden er således fortsat lavere end i langt de fleste andre EU-lande – både samlet og for unge. Ledigheden er også lavere end i 2001, hvor den sidst nåede et lavpunkt efter forrige højkonjunktur, og hvor man talte om rekordlav ledighed.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen